

Rambam on Free Will

1. Hilchos Teshuvah 5:1

רשות לכל אדם נתונה. אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק, הרשות בידו. ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה ולהיות רשע, הרשות בידו. הוא שכתוב בתורה (ב. ג:כב) "הן האדם הנה כאחד ממנו לדעת טוב ורע". כלומר הן מין זה של אדם הנה יחיד בעולם, ואין מין שני דומה לו בנה הענין: שיהא הוא מעצמו, בדתו ובמחשבתו, יודע הטוב והרע, ועושה כל מה שהוא חפץ. ואין מי שיצבב בידו מלעשות הטוב או הרע... Free will is granted to all men. If one desires to turn himself to the path of good and be righteous, the choice is his. Should he desire to turn to the path of evil and be wicked, the choice is his. This is [the intent of] the Torah's statement (Genesis 3:22): "Behold, man has become unique as ourselves, knowing good and evil," i.e., the human species became singular in the world with no other species resembling it in the following quality: that man can, on his own initiative, with his knowledge and thought, know good and evil, and do what he desires. There is no one who can prevent him from doing good or bad...

2. Hilchos Teshuvah 5:2

אל יעבר במחשבתו דבר זה שאומרים טפשי אמות העולם ורב גלמי בני ישראל, שהקדוש ברוך הוא גזר על האדם מתחלת ברייתו להיות צדיק או רשע. אין הדבר כן; אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבנו או רשע כנרבעם, או חכם או סכל, או רחמן או אכזרי, או פילי או שוע וכן שאר כל הדעות...

A person should not entertain the thesis held by the fools among the gentiles and the majority of the undeveloped among Israel that, at the time of a man's creation, The Holy One, blessed be He, decrees whether he will be righteous or wicked. This is untrue. Each person is fit to be righteous like Moses, our teacher, or wicked, like Jeroboam. [Similarly,] he may be wise or foolish, merciful or cruel, miserly or generous, or [acquire] any other character traits...

3. Hilchos Teshuvah 5:3

ידבר זה עקר גדול הוא, והוא עמוד התורה והמצוה שנאמר (דברים ל טו) "ראה נתתי לפניך היום את החיים". וכתוב (דברים יא כו) "ראה אנכי נתן לפניכם היום". כלומר, שהרשות בידכם. וכל שיחפץ האדם לעשות ממעשה בני האדם עושה, בין טובים בין רעים... כלומר שאין הבורא כופה בני האדם, ולא גזר עליהן לעשות טובה או רעה; אלא הכל מסור להם.

This principle is a fundamental concept and a pillar [on which rests the totality] of the Torah and mitzvot as [Deuteronomy 30:15] states: "Behold, I have set before you today life [and good, death and evil]." Similarly, [Deuteronomy 11:26] states, "Behold, I have set before you today [the blessing and the curse]," implying that the choice is in your hands. Any one of the deeds of men which a person desires to do, he may, whether good or evil...the Creator does not compel or decree that people should do either good or bad. Rather, everything is left to their [own choice].

4. Hilchos Teshuvah 5:4

אלו הקל הנה גזר על האדם להיות צדיק או רשע, או אלו הנה שם דבר שמושה את האדם בעקר תולדתו לדרך מן הדרך או למדע מן המדעות או לדעה מן הדעות או למעשה מן המעשים, כמו שבזדים מלבם הטפשים הכרי שמים - היאך הנה מצוה לנו על ידי הנביאים "עשה כה" ו"אל תעשה כה", "היטיבו דרכיכם" ו"אל תלכו אחרי רשעכם"? והוא מתחלת ברייתו כבר נגזר עליו או תולדתו תמשך אותו לדרך שאי אפשר לזוז ממנו. ומה מקום הנה לכל התורה כלה? ובאי זה דין ואיזה משפט נכרע מן הרשע או משלם שכר לצדיק? השפט כל הארץ לא יעשה משפט! ואל תתמה ותאמר "היאך יהיה האדם עושה כל מה שיחפץ ויהיו מעשיו מסורים לו? וכי יעשה בעולם דבר שלא ברשות קונו ולא תפצו?" והכתוב אומר (תהילים קלה:ו) "כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ". דע שהכל כחפצו יעשה ואף על פי שמעשינו מסורין לנו...

Were G-d to decree that an individual would be righteous or wicked or that there would be a quality which draws a person by his essential nature to any particular path [of behavior], way of thinking, attributes, or deeds, as imagined by many of the fools [who believe] in astrology - how could He command us through [the words of] the prophets: "Do this," "Do not do this," "Improve your behavior," or "Do not follow after your wickedness?" [According to their mistaken conception,] from the beginning of man's creation, it would be decreed upon him, or his nature would draw him to a particular quality and he could not depart from it. What place would there be for the entire Torah? According to which judgement or sense of justice would retribution be administered to the wicked or reward to the righteous? Shall the whole world's Judge not act justly! A person should not wonder: How is it possible for one to do whatever he wants and be responsible for his own deeds? - Is it possible for anything to happen in this world without the permission and desire of its Creator as [Psalms 135:6] states:

"Whatever G-d wishes, He has done in the heavens and in the earth?" One must know that everything is done in accord with His will and, nevertheless, we are responsible for our deeds...

5. Hilchos Teshuvah 5:5

שָׁמָא תֵאמֵר "וְהִלֵּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹדֵעַ כָּל מָה שְׂיִהְיֶה וְקִדְמָה שְׂיִהְיֶה, יָדַע שְׁנֵיהֶם יִהְיֶה צְדִיק אוֹ רָשָׁע, אוֹ לֹא יָדַע? אִם יָדַע שֶׁהוּא יִהְיֶה צְדִיק, אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִהְיֶה צְדִיק! וְאִם תֵּאמֵר שֶׁיָדַע שְׂיִהְיֶה צְדִיק, וְאֶפְשָׁר שְׂיִהְיֶה רָשָׁע, הֲרִי לֹא יָדַע הַדָּבָר עַל בְּרִיּוֹ!" דַּע שֶׁתְּשׁוּבָת שְׂאֵלָה זוֹ אֲרָפָה מֵאַרְצֵי מִדְּבָר וְרַחֲבָה מִנֵּי יָם... וְנֹא יוֹדֵעַתוֹ שֶׁל אָדָם יְכוּלָה לְהַשְׁיֵיג דְּבָר זֶה עַל בְּרִיּוֹ. וְכַשֵּׁם שֶׁאֵין פֶּחַ בְּאָדָם לְהַשְׁיֵיג וְלִמְצָא אֲמִתּוֹת הַבּוֹרָא...

One might ask: Since The Holy One, blessed be He, knows everything that will occur before it comes to pass, does He or does He not know whether a person will be righteous or wicked? If He knows that he will be righteous, [it appears] impossible for him not to be righteous. However, if one would say that despite His knowledge that he would be righteous, it is possible for him to be wicked, then His knowledge would be incomplete. Know that the resolution to this question [can be described as]: "Its measure is longer than the earth and broader than the sea."... Human knowledge cannot comprehend this concept in its entirety for just as it is beyond the potential of man to comprehend and conceive the essential nature of the Creator...

6. Ra'avad to Hilchos Teshuvah 5:5

לֹא נִהְגָה זֶה הַמַּחְבֵּר מִנְהַג הַחֲכָמִים; שֶׁאֵין אָדָם מֵתְחִיל בַּדְּבָר וְלֹא יָדַע לְהַשְׁלִימוֹ, וְהוּא הִחֵל בְּשִׂאלוֹת קוּשִׁיּוֹת וְהֵנִיחַ הַדְּבָר בְּקוּשִׁיא, וְהִחְזִירוֹ לְאִמּוּנָה. וְטוֹב הִיָּה לוֹ לְהֵנִיחַ הַדְּבָר בְּתִמְיָמוֹת הַתְּמִימִים, וְלֹא יַעֲוֹרֵר לָבָם... וְעַכְשֵׁיו שֶׁהַבּוֹרָא הִסִּיר זֶה הַמְּשָׁלָה מִיָּדוֹ, וּמִסִּרָה בְּיַד הָאָדָם עֲצָמוֹ, אֵין יָדִיעַתוֹ גְּזִירָה...

This one did not follow the custom of scholars; for no man begins a thing which he knows not how to finish it, whereas he commenced with inquiries and questions and left the matter under question and turned it around to faith. It would have been better for him to leave the matter to the innocence of the innocent, not to awaken their hearts and leave their mind in doubt, lest, during some hour, a suspicion will enter their heart concerning it... But now, since the Creator ceded this power from His Hand to the hand of the man himself, His knowledge cannot be said to be a decree...